

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lajien tappamista

Hakija

Ingka Centres Kuopio Oy,
Kuopion Desinfektiopalvelu OY

Asia

Lupahakemus talitiaisten ja varpusten tappamiseen kauppakeskuksessa 23.4.2024-31.12.2028 Kuopiossa, Pohjois-Savossa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa ampua vuosittain enintään 10 talitiaista (*Parus major*) ja varpusta (*Passer domesticus*) liikettä kohden Ingka Centres kauppakeskuksessa Kuopiossa vuosina 2024–2028. Hakijalla on ennestään lukuisia poikkeuslupia vastaaville kohteille, joita on noudatettu ja joista on raportoitu lupaehtojen mukaisesti.

Kauppakeskuksen sisätiloihin joutuneet talitiaiset ja varpuset rikkovat elintarvikepakkauksia, likaavat ulosteillaan elintarvikepakkauksia, tekstiilejä ja paikkoja. Etenkin elintarvikepakkausten likaantuminen aiheuttaa salmonellan leviämisriskin. Liikkeille aiheutuu taloudellisia tappioita rikkoontuneiden elintarvikepakkausten ja likaantuneiden elintarvikkeiden ja tekstiilien myynnistä poistamisen takia. Kauppakeskuksessa on ollut yksi tai useampia talitiaisista useiden päivien ajan huhtikuun puolivälistä alkaen, eikä näitä ole onnistuttu poistamaan tai häätämään tiloista.

Koska jo tehdyt häätämistoimenpiteet eivät ole onnistuneet ja mikäli häkki-/verkkopyynti ei onnistu, hakee hakija luvan ampua vuosittain ilmakiväärillä enintään 10 lintua liikettä kohden kauppakeskuksen ollessa suljettuna. Kauppakeskuksessa on yhteensä 72 liikettä.

Hakija perustelee mahdollisesti ammuttavien lintujen määrää sillä, että ennakkoon ei voi tietää montako lintua myymälöissä joudutaan ampumaan. Hakija on sitoutunut ennaltaehkäisemään lintujen joutumista kauppakeskukseen asentamalla jatkossa oviverhoja lastauslaitureiden oville.

Hakijan ja elintarvikelainsäädännön mukaan elintarvikehuoneistossa olevat linnut luokitellaan haittaeläimiksi, joita tulee poistaa. Hakijan mukaan asialle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä markkinoilla ei ole riittävän tehokkaita elektronisesti toimivia karkottimia, jotka karkottaisivat talitiaisit ja varpuset pois.

Määräykset, joita hakemus koskee

Talitiainen, varpunen ja pikkuvarpunen ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja. Lisäksi varpunen on erittäin uhanalainen. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan tappaa vuosittain yhteensä 5 lintua Ingka Centres kauppakeskuksessa Kuopiossa.

- 1 Lupa on voimassa 31.12.2026 asti.
- 2 Tämä lupa koskee talitiaisia, varpusia ja pikkuvarpusia.
- 3 Linnut tulee ensisijaisesti pyrkiä poistamaan sisätiloista elävänä aiheuttamatta niille tarpeetonta kärsimystä. Erityisesti ko. lintujen pesimäaikana (toukokuu-elokuu) lintujen ampumista tulee välttää.
- 4 Ampumislupaa saa käyttää vain, mikäli elävänä pyynti tai ulos ohjaaminen ei onnistu. Tällä luvalla saa tappaa enintään 10 lintua vuosittain kauppakeskuksessa.
- 5 Lintujen pääsy sisätiloihin tulee pyrkiä estämään ennalta esimerkiksi asentamalla oviverhoja lastauslaitureiden oville. Pynnin ja ampumisen ohella tulee jatkuvasti pitää yllä ennaltaehkäisevien keinojen sekä karkotuskeinojen käyttöä ja kehittämistä.
- 6 Luvan saajan on varmistuttava siitä, ettei luvan käytöstä aiheudu vaaraa ihmisille.
- 7 Mikäli ammutut linnut ovat rengastettuja, renkaat ja niiden löytöpaikka- ja aikatiedot on toimitettava Luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistoon (Rengastustoimisto, PL 17, 00014 Helsingin yliopisto, tai sähköisellä rengaslöydön ilmoituslomakkeella <https://loydos.luomus.fi/forms/rengasloyto>).
- 8 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 9 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 10 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin, kiinteistön- ja maanomistajiin.
- 11 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä alueellisen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 12 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2692/2024 varustettuna. Raportointiin käytetään päätöksen antamisen yhteydessä toimitettua taulukkoa. Taulukon mukaisesti tulee raportoida poistettujen yksilöiden määrä lajeittain, poistomenetelmä, poistamisajankohta, sekä ampumistapauksen kohdalla tieto siitä, miksi lopulta on päädytty ampumiseen. Lisäksi on raportoitava lintujen myymälätiloihin pääsyn estävien ennaltaehkäisevien toimenpiteiden käytöstä.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää talitiaisten, varpusten ja pikkuvarpusten ampumiseen.

Ensisijaisesti tulee ennaltaehkäistä linnun pääsyä kauppakeskukseen, toisekseen lintua tulee ohjata ulos tai poistaa elävänä ja vahingoittumattomana käyttämällä häkkipyödyksiä/lintuverkkoja. Mikäli lintua ei onnistuta saamaan kiinni, eikä ongelmaan ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua, voi linnun ampua.

Koska ongelman ratkaisun pääpainon tulee olla ennaltaehkäisevissä toimenpiteissä ja elävänä pyydystämisessä, ampuminen on rajattu vuosittain yhteensä 10 yksilöön ja vuosittaisessa raportoinnissa veloitetaan perustelevaan, miksi muut toimenpiteet kuin ampuminen eivät ole olleet riittäviä.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on tarkentanut luvan koskemaan myös pikkuvarpusia (*Passer montanus*), sillä ko. lajin kanta on kasvanut Suomessa nopeasti ja sen erottaminen erittäin uhanalaisesta varpusesta voi olla haastavaa. Varpusten lajintunnistukseen on syytä kiinnittää luvan voimassaolon aikana erityistä huomiota, sillä raportointi luvan käytöstä tulee tehdä lajeittain myös varpunen ja pikkuvarpunen toisistaan erottaen.

Ehtojen mukainen rauhoitettujen lintujen ampuminen ei vaaranna lajien suojelutasoa. Ensisijaisesti linnut tulee poistaa elävänä ja ammuttavien lintujen määrää on rajoitettu.

Muuta huomioitavaa

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 7 §:n mukaan avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä on autettava. Ko. pykälän nojalla voidaan toteuttaa sisätiloihin päätyneiden lintujen pyytämistä lintuhäkeillä tai lintuverkoilla.

Lintuhäkkejä käytettäessä on varmistettava, että häkeissä on tarjolla vettä ja pyydykset on koettava riittävän usein (useita kertoja päivässä). Pyydys on peitettävä, kun sitä kuljetetaan linnun ollessa sisällä pyydyksessä.

Lintuverkkojen käyttäminen vaatii kokemusta lintujen käsittelemisestä, koska verkosta irrotettava lintu voi herkästi vahingoittua, eikä eläinsuojelulain 3 §:n mukaan eläimille saa aiheuttaa aiheetonta kärsimystä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) 7 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Kauppakeskuksessa on paraikaa lintu, joka on pystyttävä poistamaan kansanterveyden turvaamiseksi. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus
Raportointitaulukko

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Savon ELY-keskus kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Kuopion kaupunki kirjaamo@kuopio.fi

SLL Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri pohjois-savo@sll.fi

Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry. info@tapiolary.com

Lintuyhdistys Kuikka ry. hallitus@lintuyhdistyskuikka.net

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/2692/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/2692/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 29.04.2024 15:15

Esittelijä Ramstedt Robin 29.04.2024 15:15

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi_hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.